

Zalety stosowania gier w edukacji i terapii

„Reguły gry są jak reguły życia, kto dobrze i chętnie gra, ten odnajdzie się także w życiu.”

Christina i Jurgen Valentiner - Branth

Gry edukacyjne przynoszą wszechstronne korzyści, ucząc przez zabawę, rozwijając logiczne myślenie, strategię, kreatywność, pamięć i koncentrację, a jednocześnie budując umiejętności społeczne (współpraca, komunikacja) i emocjonalne, takie jak odporność, pewność siebie i zdolność do rozwiązywania problemów, wszystko to w angażujący sposób z natychmiastową informacją zwrotną.

Gry mają ogromny wpływ na:

1) rozwój poznawczy i umysłowy:

- uczą analizowania, przewidywania konsekwencji i planowania, przez co rozwijają logiczne i strategiczne myślenie;
- pomagają w znajdowaniu rozwiązań w różnych sytuacjach, przez co uczą rozwiązywania problemów;
- poprawiają pamięć roboczą i zdolność skupienia, przez co doskonalą pamięć i koncentrację;
- pobudzają wyobraźnię i pomysłowość, przez co kształtują kreatywność;
- wzmacniają zdolność do zauważania szczegółów, czyli spostrzegawczość.

2) kształtowanie umiejętności społecznych i emocjonalnych:

- gry wieloosobowe uczą pracy w zespole i negocjacji, co rozwija współpracę i umiejętność komunikacji;
- uczą cierpliwości, wytrwałości i radzenia sobie z porażkami – kształtują odporność;
- dają poczucie sprawczości dzięki szybkim nagrodom i osiągnięciom – budują pewność siebie;
- pozwalają bezpiecznie wyrażać i przetwarzać emocje, a tym samym radzić sobie z emocjami.

3) osiąganie korzyści psychologicznych i edukacyjnych:

- przekształcają nudne zadania w przyjemność - nauka odbywa się przez zabawę;
- natychmiastowa informacja zwrotna i system punktów utrzymują zaangażowanie oraz motywują do dalszego działania;
- odpowiednie gry mogą prowadzić do pozytywnych zmian w strukturze mózgu, poprawiając jego funkcjonowanie- to tzw. neuroplastyczność (elastyczność) mózgu;
- uczą patrzenia na problemy z wielu perspektyw, są więc wszechstronne.

Gry dla dzieci jako atrakcyjne narzędzia edukacyjne

Gry dla dzieci i młodzieży mogą być istotnym elementem edukacji. Pełnią istotną rolę w procesie nauczania dzieci i młodzieży. Otwierają drzwi do kreatywnego uczenia się, pozwalając na eksplorację różnorodnych tematów i zagadnień w inny sposób niż tradycyjne metody nauczania. Sięganie po gry edukacyjne jest odpowiedzią na różnorodne potrzeby nauczania w środowisku szkolnym. Jest to przede wszystkim bardzo atrakcyjna forma dostarczania i przyswajania wiedzy. Gry edukacyjne pomagają często w przystępny i ciekawy sposób zrozumieć skomplikowane zjawiska oraz abstrakcyjne pojęcia. Nauka

poprzez zabawę daje również więcej przestrzeni na eksperymentowanie, podejmowanie decyzji, co rozwija umiejętności krytycznego myślenia. W ten sposób gry stają się nie tylko narzędziem przekazywania wiedzy, ale również sposobem na rozbudowanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów i uczennic, które są niezbędne w życiu codziennym. Gry edukacyjne stanowią pomocne narzędzia dla nauczycieli w planowaniu angażujących i atrakcyjnych zajęć szkolnych i nie tylko.

Metody stosowania gier dla dzieci w procesie nauczania

W trakcie zajęć szkolnych gry edukacyjne mogą być wykorzystywane jako uzupełnienie tradycyjnych metod nauczania. Są to doskonałe narzędzia dla nauczycieli, dzięki którym mogą projektować angażujące lekcje. Gry mogą być stosowane w formie plansz, kart, wydrukowanych elementów, ale także w formach cyfrowych na komputerach lub wyświetlane na tablicy interaktywnej w klasie. Takie gry edukacyjne najlepiej sprawdzają się w podziale na grupy lub angażując całą klasę na raz, co przy okazji dobrze służy integracji dzieci i młodzieży oraz budowaniu relacji uczeń – nauczyciel. W czasie poza szkołą gry doskonale sprawdzają się jako narzędzie budowania więzi rodzinnych oraz do wspólnego relaksu i angażującej rozrywki. Nauka przez zabawę stanowi świetną okazję do ciekawych rozmów i dyskusji.

W ramach nauki przez zabawę możecie poruszać tematy związane m.in. z bezpieczeństwem w sieci, dobrostanem cyfrowym, zdrowiem psychicznym, wielokulturowością oraz procesami historycznymi.

Prawidłowo dobrane gry edukacyjne nie tylko ułatwiają dziecku zdobywanie wiedzy i rozwijają inteligencję, ale także:

- ćwiczą logiczne myślenie i kojarzenie faktów,
- uczą wytrwałości i cierpliwości,
- rozwijają umiejętność analitycznego i strategicznego myślenia,
- skłaniają do szybkiego podejmowania decyzji,
- dodają pewności siebie,
- dodatkowym atutem jest nagroda w postaci wygranej.

Podczas gier rozwój dziecka odbywa się poprzez zabawę, dlatego daje najlepsze efekty.

Jakie inne korzyści przynoszą gry?

- pozwalają ćwiczyć i rozwijać konkretne umiejętności,
- pozwalają słuchać i czytać ze zrozumieniem,
- pozwalają komunikować się i dyskutować,
- uczą przestrzegania reguł,
- uczą przewidywania i badania konsekwencji podjętych decyzji,
- uczą akceptowania przegranej i rozsądnego cieszenia się z wygranej,
- poprzez gry można nauczyć się czytać i pisać.

Pytanie: Gra wymaga od dzieci pewnego wysiłku, jakiego?

Odpowiedź: Uczestniczące w grze dzieci muszą:

- poczekać na swoją kolej,
- skoncentrować się,
- nauczyć się reguł,
- przestrzegać reguł w trakcie gry,

- czasem poradzić sobie z przegraną.

Pytanie: Czy dziecko musi wygrać ?

Odpowiedź: Nie chodzi o to, by pozwalać dziecku wygrać. Trzeba wierzyć, że dziecko poradzi sobie z porażką. Niekiedy dobrym pomysłem może być drobna pomoc w wygranej.

Pytanie: Co robić gdy dziecko nie potrafi przegrywać?

Odpowiedź:

- trzeba wiele razy grać,
- okazywać zrozumienie i pocieszać,
- dorosły musi być wzorem dla dziecka w sytuacji przegranej,
- unikać komentowania w niemiły sposób, nie wyśmiewać dziecka, gdy przegra, a tym samym nie ranić jego uczuć,
- bawić się w gry losowe, by w przypadku przegranej nie chodziło o brak wiedzy lub umiejętności, ale o brak szczęścia w danej chwili,
- grać w gry kooperacyjne czyli takie, które nie wymaga ją konkurowania, ale współpracy od grających.

Pytanie: Jak postępować, gdy dziecko oszukuje?

Odpowiedź: Oszukiwanie wynika z obawy przez przegraną. Trzeba cierpliwie tłumaczyć zasady i spokojnie je egzekwować w trakcie gry, gdyż najważniejsza jest konsekwencja. Kiedy dziecko, mimo upomnień i rozmów, nadal oszukuje można przerwać zabawę.

Pytanie: Czy rywalizacja w grach jest najważniejsza?

Odpowiedź: Nie, rywalizacja jest jednym z elementów gier, ale nie każda gra z nią się wiąże – nie jest najważniejsza. W grze liczy się wiele elementów, np.: radość, odprężenie, przyjemność, mile spędzony czas. Budujemy atmosferę, w której chodzi o przyjemność wynikającą z grania, wspólnej zabawy, a samo wygrywanie niech będzie na dalszym planie

Pytanie: Czego podczas gier należy unikać?

Odpowiedź: Przede wszystkim należy unikać przymusu, bo wówczas nie ma przyjemności dla gracza oraz dla innych uczestników. Warto wyłączyć telefon, aby nie odwracał niczyjej uwagi. Nie zaczynamy gry, zabawy z głodnymi, zmęczonymi dziećmi.

Pytanie: Co ma robić nauczyciel w trakcie gry, gdy gramy w nią na lekcji lub w grupie podczas innych zajęć?

Odpowiedź: Aby gra była przyjemną rozrywką nauczyciel powinien:

- dopasować materiały, czas trwania zabawy i jej reguły do uczestników,
- otworzyć się na propozycje dzieci,
- chwalić sukcesy,
- rozstrzygać spory,
- cieszyć się i śmiać wraz z uczestnikami gry.

O czym należy pamiętać wybierając gry ?

- Dostosowujemy gry do wieku i etapu rozwoju dziecka (np. zręcznościowe dla maluchów, strategiczne dla starszych).
- Zwracamy uwagę na gry, które oferują zarówno elementy rywalizacji, jak i współpracy.
- Pamiętamy o umiarze i odpowiednim nadzorze, szczególnie w przypadku gier cyfrowych.

Gry planszowe. Dlaczego warto w nie grać?

Gry planszowe to genialna zabawa **bez smartfona, tabletu i komputera**. Pomimo rozwoju technologii i wzrostu popularności gier wideo, planszówki nie tracą swojego uroku. Liczba fanów gier planszowych wciąż się zwiększa, a ich popularność rośnie równie. Zaletą gier planszowych jest to, że skutecznie odciągają dzieci od wielogodzinnego przesiadywania przed ekranem. Gry planszowe to doskonały sposób spędzania z dzieckiem, a zatem idealna okazja do oraz nawiązania i zbudowania relacji. szybko, co gier komputerowych. Gry planszowe są doskonałym narzędziem do budowania interakcji między graczami i tworzenia trwałych więzi społecznych. Niezależnie od wieku czy doświadczenia, planszówki zapewniają unikalne możliwości nawiązywania kontaktów i wspólnego spędzania czasu z rodziną i przyjaciółmi.

Filmy o tematyce edukacyjnej roli gier:

<https://youtu.be/LfDgpTnTvhw>

<https://youtu.be/juiZNUcAqXQ>

<https://youtu.be/9ieKEuhJxpg>

<https://youtu.be/J-HMActNrHs>

Na podstawie:

- Google.com/treści wygenerowane przez AI
- Wiesława Machul, „Zalety stosowania gier w edukacji i terapii”, Platforma Edukacyjna EDUMACH,
- log: kapitannauka.pl

Opracowała:

Edyta Zielińska, pedagog PPP w Bełchatowie